

PER STRAARUP SØNDERGAARD

SIDAN 1

Fakta om plast i havet

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om att vi människor måste fundera över all plast som vi använder. Vad händer med plasten när vi har använt den? I boken får vi lära oss varför plasten är farlig för både djur och människor och hur vi kan göra för att minska användningen av plast.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare,

SAMMANFATTA EN TEXT

Ett stort ordförråd underlättar läsförståelsen. Att sammanfatta en text är ett sätt att arbeta med textens vokabulär.

Eleverna ska välja tre ord ur texten. Sedan ska de göra en lista på allt de kommer att tänka på när de hör varje ord. Ni kan diskutera i gruppen och komma på orden gemensamt. Därefter skriver eleverna sina tankar. Låt sedan eleverna jämföra med en kompis innan ni slutligen pratar om elevernas tankar i gruppen.

ORDBINGO

Ordbingo bygger upp ordförrådet och passar för arbete med alla sorters texter.

1. Eleverna arbetar tillsammans med en kamrat. Varje par ska plocka 12 ord från texten och skriva dem i en tabell.

Våra tolv bingoord

2. Sedan skriver eleverna en förklaring till varje ord på en papperslapp. De viker ihop förklaringarna och lägger dem i en hög. Varje spelare väljer sedan ut nio av bingoorden och skriver in dem på sina bingoplattor.

3. Nu är det dags att spela. Eleverna turas om att dra en lapp och läsa förklaringen. Har eleven ordet som passar till förklaringen på sin bingoplatta får hen lägga en markör på ordet. Fortsätt tills någon fått bingo. Bingo kan vara en rad, två rader eller hela plattan.

FACIT

Läsförståelse

Magen full av plast

1. Vad är anledningen till att valen, som det berättas om i boken, dör?
Anledning till att valen dör är att den har svält massor av plast.
2. Vad är en veterinär?
En veterinär är en läkare för djur.

Olika sorter

3. Varför är det enkelt och praktiskt med plast?
Det är enkelt och praktiskt med plast för att den är lätt och kan formas på olika sätt.
4. Vad tillverkas plast ofta av?
Plast tillverkas ofta av olja.

Små bitar

5. Nämn några föremål där man kan hitta mikroplast.
Man kan hitta mikroplast i kläder och krämer man smörjer in i huden. Mikroplast finns också i disktrasor.
6. Hur kommer mikroplasten ut i havet?
Kläderna tvättas och trasorna sköljs. Då lossnar mikroplasten och åker ner i avloppet. Sedan kommer den ut i havet.

Många år i naturen

7. Var måste man kasta allt skräp av plast för att det ska kunna återanvändas?
Allt skräp av plast ska kastas i en container för återvinning. Då kan plasten användas igen.
8. Varför tror du att det är bättre att slänga ett äpple i naturen än en plastflaska?
Eget svar.

Skräp i floderna

9. Varför hamnar mycket plast i havet i delar av Asien?
Det bor många miljoner människor vid de stora floderna i Asien. Mycket av skräpet hamnar i vattnet via floderna.

Öar av plast

10. Var finns den största plast-ön?
Den största plast-ön finns i Stilla havet, mellan Kalifornien och Hawaii i USA.
11. Hur många gånger större än Sverige är den största ön av plast som finns?
Den största ön av plast som finns är tre gånger större än Sverige

Vilken fin manet!

12. Hur kan plasten skapa problem för havssköldpaddan?
Havssköldpaddan kan tro att det är mat eller så kan den fastna i plast.

Farligt för fåglarna

13. Hur många havsfåglar dör varje år på grund av plasten i haven?
Varje år dör mer än en miljon havsfåglar av plasten i haven.

Från djur till människa

14. Hur kan vi få i oss plast som fiskar ätit?
En del av plasten som fiskar får i sig kan gå in i fiskens kött. När vi människor äter fisken som ätit plast, förs plasten vidare till våra magar.

Vid Sveriges kust

15. Varifrån kommer plasten som finns utanför Sveriges kust?
Plasten utanför Sveriges kust kommer dit med strömmar i haven och från industrier i Sverige.
16. Vad hände ett fartyg år 1992?
År 1992 tappade ett fartyg 29 000 plastankor i Stilla havet.
17. Hur tror du att det gick till när fartyget tappade ankorna?
Eget svar

Vad kan man göra?

18. Rangordna från 1–7 det du tycker är lättast att göra för att det inte ska bli ännu mer plast i havet. 1 är det lättaste och 7 det svåraste. Skriv siffran framför varje punkt.

- Köpa kläder som inte innehåller plast.
- Använda plastpåsar flera gånger.
- Ta med sig en egen kasse av tyg när man handlar.
- Inte använda krämer som innehåller mikroplast.
- Ta vatten från kranen istället för att köpa vatten i flaska.
- Ta upp plast som ligger i naturen.
- Inte använda engångsmuggar.

Använd mindre plast

19. Nämn tre länder som har förbjudit plastpåsar.

Kenya, Rwanda och Italien

Återvinning

20. Vilket är det bästa sättet att se till så att plasten inte hamnar i havet?

Det bästa sättet att se till att så plasten inte hamnar i havet är genom återvinning. Plast ska inte slängas bland de vanliga soporna utan sorteras.

KLURIGA ORD FRÅN BOKEN

